

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

S prilogo „Domoljub“.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXIII.

V Celovcu, 17. marca 1904.

Štev. 11.

Slovensko uradovanje.

Da se z odločnostjo dá kaj doseči s slovenščino pri uradih, potrjujejo sledeči slučaji iz dosedanje prakse nekega mladega národnjaka. Ti slučaji jasno dokazujejo, da človek, če se ne zboji vsake malenkosti, pride do svojih pravic. Dotični je bil še v bogoslovju v Celovcu, ko je dobil od celovškega davkarskega urada nemški poziv radi nekega plačila; ker ni bilo vse v redu, napisal je slovensko pritožbo na isti urad in poslal slugo v davkarijo. Tu prašajo, kdo je to poslal, in ko zvedó, da neki bogoslovec, so takoj vstregli. Iz obnašanja uradnikov pa se je spoznalo, da bi bili kakemu priprostemu gotovo zavrnilo slovensko pisano pritožbo, a bogoslovca so se vendar zbal. Namen je bil dosežen. Ko je dotičnik postal dušni pastir, je začel pisati najprej pobotnice v slovenskem jeziku povsodi, kjer je služboval; tu in tam so se uradniki malo čudno držali, a denar so pa le dali. Uradoval je tudi z deželno vlado, z okrajnimi glavarstvi kolikor le mogoče slovenski, in povsodi se mu je obneslo. Tudi na svojem sedanjem mestu je začel s slovenskimi pobotnicami. Ko je prva prišla v likvidacijo, si je jeden uradnik pomišljal, ali bi jo sprejel, a višji uradnik mu reče: „Ne morete nič storiti, stranka ima pravico do tega“.

Tudi drugim uradnikom je na svojem sedanjem mestu še poslal slovenske vloge, in sprejeli so jih brez ugovora. Seveda se je moral tudi že pritoževati. Že prej je na večkratno zahtevanje po slovenskih poštah vrednostnicah dobil odgovor, da jih še nimajo (bilo je to ravno takrat, ko so izišle na novo sedanje tiskovine), dasi so po drugih krajih že bili preskrbljeni z njimi. Pritožil se je na pošto ravnateljstvo v Gradec in dobil sledeči odgovor: „V Gradcu dné 12. febr. 1900, št. 8563. Radi Vaše pritožbe z dné 25. jan. t. l. se Vam sporoča, da se je pri c. kr. poštenu uradu v Celovcu poskrbelo za primerno število nemško-slovenskih tiskovin, in se bodo slednje odslej naprej vedno dobivale. Za c. kr. dvornega svetnika N.“

V nekem mestu na Spodnjem Koroškem se je moral ravno isti pritožiti radi nepravilne pisave svojega imena in dobil od okr. glavarstva velikovškega ta-le odgovor. „V Velikovcu, dné 10. marca 1901, št. 5182., . . . poroča se Vam, da je c. kr. deželna vlada vsled odloka z dné 4. avg. t. l., št.

3733, pisavo vašega imena v soglasju s krstno knjigo t. j. „N“. zabeležila (vpisala), in se je ukrenilo, da se bo ta pisava v vsakokratnih tuuradnih izpisih tako pisala. C. kr. okr. glavar Mayrhofer.“

Pri poštah pošiljatvah je nekaj časa imel naš národnjak navado, da je pripisoval slovenskemu imenu zadnje pošte tudi nemško; toda kmalu je to opustil in pošiljal sedaj pisma in druge pošiljatve, namenjene v slovensko ozemlje, edino le s slovenskim naslovom in ni še slišal, da bi se kakšna pošiljatev ne bila dostavila. Tudi na železniških postajah zahteva na Slovenskem edino le v slovenskem jeziku vozne listke in veči del se mu posreči. Seveda je ravno pri železnicih radi tega imel že sitnosti in se moral pritoževati, četudi brez uspeha.

Če bi vsi tako storili, in če bi železniško ravnateljstvo prejelo cele kupe pritožb, potem bi se moral slišati naš glas, in bi se gotovo tudi tukaj obrnilo na bolje. Zlasti kmetje in drugi priprosti ljudje imajo v tem oziru lažje, kakor pa olikanci; zakaj slednjemu uradnik hitro zabrusi v obraz: „Saj znate nemško; če bi kmet zahteval slovensko, potem bi nič ne rekel“. Če vsakdo le nemško zahteva vozne listke, potem se tudi ni čuditi, da mi je na neki postaji v Podjuni dolini nekoč odgovoril uradnik, da je dotična okolica vsa nemška, da si je trdno slovenska; radi tega tudi ni čudno, da se ravnateljstvu ne zdi potrebno, nastavljanje slovenske uradnike, ker imajo Koroško že za popolnoma nemško, kakor kaže pred kratkem v „Miru“ objavljeni slučaj iz Vrbe, kjer uradnik niti ni hotel vedeti, da so za Koroškem še Slovenci. A vendar imamo tudi pri železnici že vspehe. Poslovodja slovenske „Gospodarske zadruga“ v Sinčevasi je dosegel, da so po dolgem obotavljanju vendar začeli sprejemati slovenske tovarne liste. Tako je prav! Omeniti moram pri tej priliki, da sem moral nekaterikrat tudi že nastopiti kot tolmač med slovensko stranko in nemškim uradnikom na železnici. Žalostno! Torej pokažimo jim, da še živimo!

Zgoraj omenjeni slučaji in vzgledi so nam dokaz, da se vkljub hudemu pritisku vendar še pride do pravic. Če že eden sam more kaj doseči, koliko bi jih doseglo še-le več? Vsi pa bi si priborili vse. Ne dá se tajiti, da omenjeni národnjak nikakor ni sam, ampak da je mnogo tudi drugih, ki se borijo v istem smislu, in da nastopa tudi že svetna inteligenca, in da se ravno tako

vzbujajo priprosti ljudje, kar je gotovo vesela prikazen. Ako bomo začeli vsi, potem se oblasti ne bodo mogle vstavljati, in tako bo slovenščina dobila svoje mesto, katero ji gre po božji in človeški postavi, pri sodnijah, davkarijah, političnih in drugih uradih; posebno še pri poštah, železnicih in občinskih uradih. Vsi slovenski občinski zastopi naj sklenejo slovensko uradovati, kakor nekateri že do sedaj delajo, vsi drugi, ki so letos slovensko volili, naj jim sledijo! Uradujmo slovensko posebno še s takimi občinskimi uradi, ki so v nemškutarskih rokah, da jim pokažemo, da vendar ne morejo izhajati brez slovenščine, katero tako črtijo. Dolžnost naša je, da ne pozabimo tudi šolskih svetov in šolskih vodstev. Najbolj pa je potrebno, da vpeljamo slovenščino v trgovino; s trgovci naj Slovenec na Slovenskem le slovenski občuje in dopisuje! Sploh naj ne bo urada na Slovenskem, s katerim bi, kakor do sedaj pogosto, le nemško občevali! Duhovniki uradujmo med seboj edino le slovensko!

Pritožujemo se vedno, da se nam v uradih delajo krivice, a tega pa ne pomislimo, da smo si sami največ krivi. Pri shodih si prisegamo strogo izvrševanje národnih zahtev, natančno tirjanje svojih pravic; ako pa stopimo v urad, tam nam pa srce v hl . . . skoči in lomimo nemščino, da nas morajo uradniki pomilovati in se nam za hrbtom smeji; vsak nemški spis sprejmemo in ga hranimo kot cekin, četudi ga ne razumemo in moramo še le bolj „učene“ vprašati, da nam ga razložijo. Pri kupci, pri zaprtih vratih se sliši „živio“, komaj pa stopimo čez prag, že pozdravljamo vsakega škrica s „kut'n tok“ itd. Ne vinski temveč dejanski in delujoči Slovenci moramo biti! Ne bomo zavedni samo med štirimi stenami, temveč kažimo svoje slovensko prepričanje tudi na zunaj! Če bo kmet samo govoril, kako treba sejati, pa se ne bo ganil in prijel za plug, bo kmalu zraven lepih besed o kmetijstvu gladú konec vzel.

Morebiti bo kdo ugovarjal temu, kar sem zapisal, češ da je pretirano, to se pravi hujskati zoper „sedanje prakso“ (navado), „Mir“ hujska in izziva. Njemu ponudim v presodek le sledečo primero. V kako pošteno hišo se priseli tujec. Od začetka je lepo miren, pohleven in prijazen; polagoma pa se začne obnašati proti domačim vedno bolj oblastno in se predrzne kratiti prvotnim pre-

Podlistek.

Florijanova slavnost v Zakamnu pri Celovcu.

Letos je 1600 let, odkar je bil sv. Florijan mučen. Med cerkvami, katere so na Koroškem posvečene sv. Florijanu, je najstarejša in najslavnejša cerkev sv. Florijana v Zakamnu blizu Celovca. Bila je sezidana leta 1193. in leta 1264. je že bila župnijska cerkev samostana cistercijanov v Vetrinju, a leta 1787. jej je bila odvzeta čast župnijske cerkve. Pa ne samo zavolj svoje starosti, temveč zavolj bratovščine sv. Florijana — vsaj v Avstriji edina tega imena — je slavna cerkev sv. Florijana v Zakamnu. Po odgonu oo. cistercijanov je štela ta bratovščina 190.000 udov!

Ustanovljena je bila bratovščina pod sv. Očetom Klemenom VII. leta 1524., dné 20. marca. Z odpustki obdarjena od sv. Očeta Aleksandra VIII. l. 1690., dné 5. julija. Gotovo zavolj te bratovščine je bilo, da je v začetku prejšnjega stoletja, na dan sv. Florijana, prišlo nad 50 procesij s svojimi dušnimi pastirji v Zakamen. Še l. 1855. je prišlo 20 procesij, a to število se je zdaj skrčilo na 7!! Vzrok tega je — odgon oo. cistercijanov — splošno pešanje verskega čuta — in prenehanje bratovščine sv. Florijana.

Da bi se 16. stoletnica mučeniške smrti svetega Florijana, ki je na Koroškem in tudi drugod visoko čiščen zaščitnik zoper časni in večni ogenj, prav spodobno praznovala, se je odredilo sledeče:

A. S pismom visokega knezoškofjskega ordinarija od dné 15. februarja 1904 se je v smislu konstitucije Klemen VIII. dné 7. decembra 1604 „quaecunquae“ in dekret sv. kongregacije odpustkov od dné 8. junija 1861 „Ad religionis“ in „Cum plures“ — na novo oživela bratovščina sv. Florijana v cerkvi sv. Florijana v Zakamnu pri Celovcu.

Pravila in odpustki te bratovščine so:

a. Pravila:

§ 1. Kdor se hoče vpisati v to bratovščino, naj se izroči varstvu sv. Florijana s prošnjo, da bi ga Bog po priprošnji sv. Florijana varoval časnega in večnega ognja.

§ 2. Vsaki ud naj vsak dan moli eno kratko molitvico k sv. Florijanu.

§ 3. Vsaki ud naj se pri sv. maši spomni živih in mrtvih udov bratovščine.

§ 4. Če umrje kak ud, naj drugi udje od tega obvestijo predstojnika bratovščine.

§ 5. Vsaki kvaterni pondeljek se bo v cerkvi bratovščine darovala sv. maša za rajne ude bratovščine.

b. Odpustki:

I. a. Popolni odpustek se dobi na dan pristopa, po vrednem sprejemanju zakramentov „pokore in presvetelega Rešnjega telesa“; — b. na dan sv. Florijana, po vrednem sprejemanju zakramentov pokore in presv. Rešnjega telesa; — c. v smrtni uri, če kdo ima v ustah ali v srcu presveto ime Jezus.

II. Odpustek 60 dni: a. Kedarkoli kdor v cerkvi bratovščine moli in — b. za vsako duhovno ali telesno delo usmiljenja.

Dušni pastirji dobijo pooblastilo in bratovske lističe lahko od župnijskega urada v Vetrinju na Koroškem in se jim razširjanje te bratovščine živo priporoča.

B. Od torka 26. aprila do srede 4. maja t. l. se bo obhajal v Zakamnu pri Celovcu v cerkvi sv. Florijana sv. misijon, ter do tega dné podaljšal čas za sv. velikonočno spoved. Od 5. ure zjutraj naprej se bo spovedovalo. Ob 8. uri bode slovenska pridiga, po njej pa vsaki dan sv. peta velika oziroma pontifikalna maša; svete maše pa bodo vsako uro do 11. Ob 1/2. 7. uri zvečer bodo sv. litanije z blagoslovom in potem nemška pridiga. Na dan sv. Florijana bode prevzvišeni in milostljivi gospod knezoškof sam daroval sv. pontifikalno mašo.

Želja visokočastitega knezoškofjskega ordinarijata je, da se te slavnosti udeležé prav mnoge, posebno pa tiste župnije, katere so poprej v procesiji prišle v Zakamen. Te župnije se bodo še posebej opozorile s prošnjo, naj se sporazumijo z župnijskim uradom v Vetrinju, kateri dan mislijo priti, da se tako zapreči prevelika gnječa.

Smešničar.

* Svojega dela navajen. Gospod: Vi še vedno beračite?! Sem slišal, da ste pred kratkem veliko podedovali. — Berač: To je res! Ali pa naj zaradi tega sedaj lenobo pasem.

* Žalostno. Mož (ki ga ima žena popolnoma pod oblastjo) poslušajoč jokajočega otroka: Čudno, da mali vedno le po materi kliče; ali morebiti že vé, da jaz nimam pri hiši nobene oblasti.

bivalcem pravice. Domači vse pohlevno trpijo. Ko pa že krivičnost dospe do vrhunca, ko se prvotne stanovalec tudi že zatira, in se jim niti ne privoščijo več potrebnega živeža, tedaj se zavedó svojih pravic, lačni želodci se oglašé in zahtevajo kruha. Tu se jim pridruži še kakšen prijatelj opominjajoč jih, da zahtevajo svoje nazaj. Tako se zdramijo in začnejo tirjati, kar jim gre. Nato pa se tuje razrepenčijo in očiti domačim, da izzivajo prijatelju pa, da je hujskač. Ali se ne bo vsakdo smejal takemu tujcu, ki bi domačincem dajal takšne neprimerne in krivične priimke? In takšen je celi naš národní položaj na slovenskem Koroškem. Če mi zahtevamo svoje pravice, kaj ne, nemškutarji, potem že izzivamo in hujskamo? Ne izzivati, ne hujskati, še manj pa kaliti dosedanji gnili mir, ampak pravo tirjati se pravi to, kar tukaj berete. V nemških krajih ne bomo nikdar zahtevali slovenskega uradovanja, to bi bila nezmisel in nespametnost. Nemcem nočemo niti v najmanjši meri kratiti njihovih pravic, nočemo jih nikakor ovirati v njihovem národnem razvoju s tem, da bi naj bil na nemškem Koroškem učni in uradni jezik njim nerazumljiva slovenščina, da bi na ta način zaostajali v omiki, kakor se godi nam Slovencem že leta in leta. Mi tudi nismo nikakor zoper poštene in prave Nemce, ker vemo, da je tudi nje vstvaril isti Bog, kakor nas. Mi smo le, in to pa odločno, zoper nemškutarje, kateri so se sami „ustvarili“, in o katerih bomo prihodnjič več spregovorili. *Zl.*

Olajšajmo kmetom dolgove!

Dné 16. do 18. decembra 1904 bil je na Dunaju zbran gospodarski svet „Landwirtschaftsrat“, zastopstvo, ki je je vlada ustanovila, da dobi strokovnih svetovalcev za razna gospodarska vprašanja. Pri tem posvetovanju je imel nek Hattingberg znamenito predavanje o vprašanju, kako se naj kmetom olajšajo dolgovi? Hattingberg stvar razlaga: Gospodarji so še premalo spoznali, da produkcija (pridelavanje) nima več dosti vpliva v merodajnem prometu delajočih stanov, ves vpliv je dobila zá-se trgovina, in vsa produkcija se je spreobrnila le v špekulacijo. Vsled tega je poljedelstvo zabredlo globoko v dolgove; da se ti znižajo, mora se poljedelstvu priboriti rentabilitéto, to je kmetom se mora pomagati, da si bodo pri delu mogli kaj zaslužiti.

Treba je urediti prodajanje pridelkov, in nakupavanje potrebščin, a v prvi vrsti naj se gleda na kredit. Kredit naj se deli v lastniški in prometni kredit — če govornika prav razumemo, on hoče postavno ločiti na posesten kot lastniški vknjiženi dolg (kredit) in dolg, ki ga posestnik napravi za kratko časa, da si pomaga v gospodarstvu. Danes kmetijstvo leze v dolgove, ker se vknjižuje veliko dolgov, najetih popred le za začasne potrebe.

Lastniški — vknjiženi — dolgovi naj bi se prisilno amortizovali, vsako leto naj bi se nekoliko dolga vrnilo, kakor se dandanašnji godi v večjih posojilnicah in pri hipotečni banki, vračati bi se morali tudi v obrokih osebni, ne vknjiženi, dolgovi. Hattingberg je o ti snovi spisal velikansko knjigo, obsegajočo 3 folio (velike) zvezke. Najpopred je treba, da se kmetom pomaga do rentabilitéte gospodarstva, da se gospodarsko delo splača. To se doseže s cenim kreditom in organizacijo v prodajanju in kupovanju pridelkov.

Vsaktero konvertiranje dosedanjih dolgov v dolg, ki se prisilno amortizuje in se sme odpovedati (kakor n. pr. dolg hipotečnih bank) naj bo pristojbine prosto. Posestva naj bi se drugače cenila, kakor doslej, eksekucijski red naj bi se predrugačil, vžitnine starih ljudij naj bi se postavno uredile in naj bi se poskrbelo, da pri prisilnih prodajah ne gre preveč dolgov v zgubo, ker se včasih posestva prodajajo daleč pod cenilno vrednost.

Napravile bi se naj posebne korporacije (morebiti zadruga), ki bi pri prodajah posredovale in v slučaju, da se hoče kako posestvo predober kup prodati, naj bi ti faktorji nastopili in last prevzeli.

Navadni kreditni zavodi iščejo primernih dolžnikov, kjer je denar najbolj varen; le-ti delajo v prid lastnikov denarja in ne v prid dolžnikov. In vendar bi se morali denarni zavodi na te v prvi vrsti ozirati.

Napraviti bi se moral zakon, ki bi naročeval prisilno amortizacijo (poplačevanje) dolgov in država bi morala dolgove nadzorovati. Vse posojilnice in blagajne naj bi se prisilile dajati posojila le v obliki hipotečnih bank, ki dobivajo denar za izdane dolžne liste (Pfandbriefe). Posojilnice naj bi bile zvezane v velike skupine, in centralne blagajne zvez naj bi izdajale vrednostne listine, kakor jih zdaj izdaja hipotečna banka. Kjer še ni hipotečnih bank, naj se napravijo, drugi kreditni zavodi naj delovanje teh bank le spopolnujejo. Z državno postavno bi se moralo zaukazati, da se na polja in gozdove smejo uknjiževati le amortizujoča se posojila, določiti bi se morala hipotečnim dolgom meja, in hipotečne banke bi morale biti obvezane, do te

meje dajati posojil; ob enem bi se moralo za posojila, ki niso več popolnoma varna, uvesti zavarovanje.

Hattingbergove razprave so velezanimive in bodo, kedar se postavodajstvo resno poprime tega gospodarskega vprašanja, dobro služile večšakom. In vendar to vprašanje s takimi načrti ni rešeno. Kaj pa, če ni mogoče, osebnega dolga plačati z doneski posestva, če poljedelstvo ne plača več dela? Dolžnikom se mora omogočiti, plačati dolgove, pridelki morajo dobiti tako ceno, da se splača biti kmet, ukreniti se mora kaj, da ne bo cena dela od leta do leta tako rastla, da gospodarji poslov ne morejo več doplačati. Vsa ta vprašanja so velevažna, Bog vé, kedaj se bo našel za nje pravi odgovor? Prvi predpogoj je, da ohranimo kmete pridne, trezne, da jih izobražimo in združujemo v društvih.

Dopisi.

Dobrlavas. (Pred volitvijo.) Med tem, ko se vse zanima za rusko-japonsko vojsko, se za naš volilni boj skoraj nihče ne zmeni. Vender tako tiho pa le ni vse, kakor se vidi; polagajo se tudi nam pogubne mine v podobi bankovcev, ob katerih naj bi se slovenska večina strla. In če se užgejo te mine, kaj čuda, če postane njihov rop tudi ta ali oni slovenski volilec. Vsaj je denar sveta vladar! Ako bi torej zmogala liberalna stranka, tako pač ne bo imela vzroka se zmage veseliti, ker ne bo slavilo zmage nemško prepričanje, ampak njen denar. — Dokaza ne bomo ostali dolžni. Ako pa pridejo v II. razredu vsi slovenski volilci, tedaj bo pa zmogalo krščansko prepričanje. Ako zmajajo nasprotniki, je gotovo, da ne dobimo onega župana, katerega si kmetstvo ljudstvo želi. Več bo povedal 22. marc!

Tihi opazovalec.

Tinje. (Cerkvena slovesnost.) Mi Tinjčani tudi še živimo. Pa še „fest“ smo. Ko bi bili v nedeljo, 6. t. m., pri nas, bi bili videli, kako lepo slovesnost smo obhajali. Do sedaj naša župnijska in romarska cerkev namreč še ni imela križvega pota. Tega skrbni naš dušni pastir, preč. g. prošt, ni mogel trpeti. Naročil je pri akademičnem slikarju J. Pietsch v Reichenavu pri Jabloncih na Češkem krasne slike križvega pota in sicer po znanem Führiehovem izvirniku. Stane z drugimi stroški vred čez 1000 K. V slovesni procesiji so zanesli podobe naši šolarji v cerkev, kjer jih je po lepem nagovoru blagoslovil č. g. o. Žiga Wagner, kapucinski vikar v Celovcu. Samo eno napako še ima naš križev pot, ni še namreč povsem plačan. Dobri, za božjo čast vneti farani torej ne bodo zamerili, če se jih bo še nadalje prosilo za prispevke. Posebno hvalo pa smo dolžni preč. g. proštu, ki je v kratkem času, kar je med nami, že marsikaj storil za olepšanje naše cerkve.

Kazaze. (Blagoslovljenje zastave Marijine družbe.) Naša mlada Marijina družba, ki ima prav mnogo težav in nasprotstva, kar pa kaže, da je dobra in zelo potrebna, si je omislila družbeno zastavo, okoli katere naj bi se pod Marijinem varstvom zbirala poštena dekleta. V kratkem času so dekleta s pomočjo nekaterih dobrotnikov nabrala toliko, da smo mogli naročiti res dragoceno zastavo za 200 kron. Na praznik Marijinega oznanenja, dné 25. sušca, boše pri popoldanski službi božji č. g. V. Podgorc našo zastavo blagoslovil. Da bi pač ne samo nekateri, ampak vsi župljani spoznali, da je taka slovesnost za celo faro velika čast! Ob slovesnosti velikonočnega vstajenja nastopijo vsa dekleta tudi v novi obleki. Po Mariji k Jezusu!

Št. Jakob v Rožu. (Na Hodnini) je srednostno sredo umrl Štefan Rasinger, p. d. Čošl. Ze celo leto je bolehal, zadnje mesece pa je bolezen tako hudo pritislila, da ni bilo pomoči. Zdravniki so spoznali srčno hibo in pa bolne pljuče; nasledek teh dveh bolezní je bila huda oteklina in težka sapa. — Ranjki se je precej bavil s politiko in je bil do zadnjih par let zvest in navdušen pristaš slovenske stranke. Kot tak je bil soustanovitelj slovenske požarne brambe v Št. Jakobu in se je svoj čas odločno potegnil za slovensko šolo. Iz osebnih razprtij se je v zadnjem času nekoliko nagibal na nasprotno stran. — Pogreba se je udeležilo veliko ljudstva, veteransko društvo v Rožeku s svojim načelnikom J. Arnejc, požarna bramba v Št. Jakobu in ona v Podrožici. N. v m. p.!

Bilčovas. (Volitev. — Pasji davek.) Dné 7. svečana imeli smo v tukajšnji občini volitve v občinski odbor, dné 14. svečana bile so pa v Vesci. V obeh občinah voljeni so odborniki vrli slovenski možje. Oba prejšnja župana sta bila zopet izvoljena, da načelujeta občinama. — V Bilčovsu smo postali v novejšem času precej „moderni“ — ali kaj? Občinski odbor je namreč v zadnji odborovi seji sklenil vpeljati „pasji davek“ — po 4 krone na psa brez razlike velikosti, starosti, spola in poklica. Odborniki, ki o potrebi in dobroti takega davka niso bili prepričani, ostali so v manjšini.

Ob sebi se razume, da so takoimenovani „šterclerji“ ta sklep pozdravili z gromovitim „živio“ in „hura“ — na pse; poslednji pa so žalostno povsili svoje repe v britki nadi, da bode vsled storjenega sklepa občinskega odbora marsikateri izmed njih moral pred sicer določenim časom romati v krtovo deželo.

Bilčovas. (Judeževih grošev ne maramo!) Naša šola je tudi navedena med onimi, ki so prejele podporo — „Judežev groše“ — od „nemškega šulferajna“. Načelnik krajnega šolskega sveta se je izrazil, da mu o kaki podpori nemškega „šulferajna“ ni ničesar znanega. Ravno isto je zahteval šolski vodja nasproti načelniku krajnega šolskega sveta. Preostane torej le še, da je prejšnji učitelj g. Schuster dobil navedeno „podporo“ ali pa da nemški „šulferajnu“ ne poroča resnice. Sicer pa je treba odločno temu ugovarjati, da se spravlja šola v slab glas v tem, da dá nemški šulferajn kakemu učitelju „podporo“ v zasebne namene.

Tibiče pri Dholici. Kakih 20 minut od postaje Došenče ob Vrbskem jezeru leži prijazna vas Tibiče, ki spada k obširni dholski župniji. To vas kinča prav mična in lepa cerkvice. Pred nekoliko leti je bila novopokrita, razne slikarije je takrat popravil znani naš rojak gospod Markovič iz Rožeka. Pred štirimi leti se je polepšal glavni oltar in to leto radodarni Tibičani poskrbeli celo za cerkvico primerne orgle, katere so kupili od poreške cerkve in zraven tega se je popravilo tudi veliko bandero. Tibičani so pa tudi ponosni na svoje svetišče in to po vsi pravici, ker je le malo takih lepih podružnic, kakor je ta. Tukaj se zopet vidi, da ima verno ljudstvo zmirom roko odprto, da s svojimi prispevki omogoči olepšanje hiše božje. Vsem blagim dobrotnikom v Tibičah naj mili Bog vse stoterno povrne!

Brdo ob Zili. (Močen potres) se je čutil tukaj četrtek dné 10. marca t. l. nekako ob pol 6. uri zjutraj. Kar na enkrat začela se je cela hiša tresti, zdelo se mi je, kakor bi se utrgalo raz strehe veliko snega in kakor bi ta zdrčal na tla. Samo to me je spravilo na misel, da bi mogel biti potres, ker se je celo poslopje nenavadno močno treslo in je to precej dolgo trajalo. Posebno postelj, v kateri sem ob tem času še ležal, je po pravem potresu še nekaj sekund prav rahlo sicer ali vendar čisto razločno vibrirala ali po domače povedano se tresla. V neki drugi spodnji sobi je miza, ki ima samo eno nogo, prav razločno odskakovala od tal, in zvonec ure budilke, ki je stala na neki drugi mizi, je tudi začel nekako zvoniti. V neki drugi hiši slišali so znotraj v hiši zvoniti konjski zvonec, ki je bil zunaj na zidu obešen.

Poziv

za sklad, da se iz njega postavi Juriju Vegi spomenik v Ljubljani.

Podpisani odbor se usoja obračati s tem pozivom na vse poznavatelje in prijatelje znanosti, pa tudi na vse cenitelje junaških činov s prijazno prošnjo, da bi mu dejansko pomagali zbirati doneske in tako izvršiti patriotično podjetje, čigar pomen ne sega samo čez meje naše ožje domovine, ampak tudi čez meje avstrijske države.

Namen je podpisanemu odboru, poskrbeti za to, da po vsem svetu znani in slavni matematik **baron Jurij Vega, vitez Marije Terezije reda**, prejme v deželnem stolnem mestu svoje ožje kranjske domovine, v Ljubljani, dostojen spomenik in da tako domovina častno povrne, kar je že dolgo dolžna odličnemu učenjaku, vrlemu branitelju in pospeševalju civilizacije.

Baron Jurij Vega, rojen l. 1754. v Zagorici v Moravski fari na Gorenjskem, sin nepremožnih kmečkih roditeljev, ki je pri topništvu, kamor je prostovoljno vstopil kot „prostak-kanonir“, dosegel častno stopnjo podpolkovnika, je bil zaradi svojega izvrstnega znanstvenega delovanja in zaradi svojih odličnih uspehov na bojnem polju v turških in francoskih vojnah že za svojega življenja deležen obilnih in posebnih časti in odlikovanj. Za njegova doslej ne še prekošana logaritmično-trigonometrična dela, ki so bila tudi na angleški, francoski, nizozemski in ruski jezik prevedena in izmed katerih je njegova logaritmično-trigonometrična priručna knjiga prišla že v 80. natisku na svetlo in se še vedno uporablja na srednjih in višjih učiliščih vseh kulturnih narodov, so ga učene akademije in učene družbe v Londonu, Berlinu, Gotingi, Pragi, Erfurtu, Mogunciji izvolile za svojega souda.

V svojem svojstvu kot vojak, kot pripadnik staroslavne bombardirskega kora se je izkazal zlasti v Lavdonovi vojski pred Belim gradom kot praktičnega artilerista in je odločil, da se je dné 8. oktobra 1789 vdal trdnjava Beli grad, dné 14. novembra 1793 pa je s svojim odločnim postopanjem provzročil, da si je naša vojska osvojila Fort Louis, ter je tako izvršil svoje najsjajnejše junaško dejanje, ki je bil zanje tudi odlikovan z viteškim križem Marije Terezije reda. Leta 1800.

povišan v (avstrijski) baronski stan, je bil Vega leta 1801. Kot soud sprejet med deželne stanove vojvodine Kranjske.

Da se temu že v življenju toliko odlikovavemu vojaku zdaj, ko je preteklo ravno celo stoletje, odkar je padel pod zločinsko roko zavrtnega morilca, zagotovi hvaležen spomin na njegova velika znanstvena dela in na njegove sijajne vojaške čine in se mu tako postavi dostojen spomenik v deželnem stolnem mestu Ljubljani, se je tukaj ustanovil osrednji odbor, ki se obrača do najširših krogov z uljudno prošnjo, da bi blagovolili materijelno pospeševati to podjetje.

Doneski naj se blagovoljno pošiljajo na naslov: Blagajnik osrednjega odbora: Gospod Ivan Kramaršič, c. kr. stotnik domobranskega polka št. 27 v Ljubljani.

Osrednji odbor za Vegov spomenik v Ljubljani.

Novičar.

Na Koroškem.

Cerkvena zgodovina. Tiskarna družbe svetega Mohorja v Celovcu je nedavno tega izdala dvojno cerkveno zgodovino, namenjeno najprej šolam, a zelo priporočljivo tudi drugim odjemalcem. Prvo delo je sestavil g. profesor Anton Kržič v Ljubljani z naslovom: „Zgodovina svete katoliške cerkve za srednje šole“. Str. 224. Cena vezani knjigi 1 K 80 vin., s pošto 20 vin. več. Prednosti te knjige so: 1. Pregledno sestavljena, razdeljena v štiri dobe, katerih vsaka dosledno opisuje v štirih poglavjih: misijone (razširjanje sv. vere), krivoverce in cerkvene očete (posebno cerkvene učeničke; duhovništvo in službo božjo; krščansko življenje sploh in posebej redovništvo ter krščansko šolo in vzgojo. Ozira se tudi na cerkvene razmere v najnovejši dobi. — 2. Knjiga ni suhoparno skrčena, da bi navajala samo gole zgodovinske podatke z imeni in letnicami, marveč bolj podrobno opisuje imenitnejše dogodke. Vsled tega ni le šolska knjiga marveč bo prav dobro služila tudi v zasebno porabo, zlasti za bralna društva in ljudske knjižnice (poleg „Strojeve kratke zgodovine katoliške cerkve“, ker se obe nekako izpopolnjujeta med seboj.) — 3. Posebno opetovano poudarja dejstvo, kako nesrečni so bili posamezniki in narodi, ki se niso hoteli okleniti sv. cerkve, marveč so jo celo sovražili in preganjali. Še raje se pomudi pri onih vzornikih, ki so s svojim življenjem in delovanjem v neminljivo slavo sv. katoliški cerkvi. — Drugo manjše delo je spisal gosp. katehet Al. Stroj v Ljubljani z naslovom: „Kratka zgodovina katoliške cerkve za šole“. Str. 148. Cena 1 K 40 vin., po pošti 20 vinarjev več. To delo krasi 28 prav lepih podob. Vsebina je zelo skrbno in pregledno sestavljena in se pisatelj ozira zlasti tudi na domače dežele in kraje. — Obe knjigi sta izšli vezani v lepih platnicah ter ju najtopleje priporočamo.

Znamenja kulture. Lepe cvetove poganja sedaj nemška kultura po Celovcu. Hišo, kjer ima svoje prostore „Ljubljanska kreditna banka“, so že parkrat pomazali, pozneje so ukradli tablo z bančnim napisom, potem so banki pisali grozljivo pismo, in ker se jim še vedno ni nič zgodilo, so končno vse napise pri banki razbili. Oblasva so na vsa ta razbojniška početja opozorjena, opozorjena tudi na hujskajoče pisanje vsenemškega časopisja — pa zgodilo se nemški fakinaži še doslej nič ni. To daje tej fakinaži seveda pogum, kateremu je v nedeljo ponoči zopet na pobalinski način duška dala. V pondeljek zjutraj nudil se je gledalcu „čeden“ prizor pred pisarno g. dr. Brejca — hiša in tabla z napisom odvetniške pisarne bili ste ometani s cestnim blatom, po tlaku pred hišo pa so bile vsajene duhteče rožice pristne nemške kulture! — Kaj naj k takemu duhovitemu početju rečemo? Nič drugega, nego da je to pot hišnikova metla storila svojo dolžnost, drugič pa bomo poskrbeli, da bodo taka „corporea delicta“ na pravem mestu prišla „ad acta“! Živela kultura!

Duhovske zadeve. Imenovani so: Za župnika v Kapli na Grobniškem polju č. g. J. Hrodek, župnik v Ingolstalu; za župnika v Kotmarivasi č. g. Janez Ebner, župnik v Št. Štefanu nad Brežami; za župnika v Žitarivasi č. g. V. Weiss, kanonik v Velikovu. — Nastavljen je za kaplana v Kotarčah č. g. Vinc. Fiebiger. — Misijon obhajajo ta teden v Podkloštru (o. Kunstelj in en nemšk pater družbe Jezusove), na Strmcu (oo. Žužek in Pristov S. J.) in v Št. Danijelu nad Pliberkom (lazaristi).

Potres. Precej močen potres smo čutili v četrtek dné 10. t. m. malone po vsem Koroškem in tudi po sosednjih deželah. Smer potresa ni bila povsod enaka. Pojavil se je okrog 1/2 6. ure zjutraj. Po stanovanjih so se na stenah gibale podobe in premaknile razne stvari.

Celovške novice. Dné 8. t. m. je umrl tu

g. V. Korpič, vodja Jožefove tiskarne, star 50 let. — Pobožnost sv. Glave v mestni farni cerkvi sv. Ilja v Celovcu se ta teden zopet obhaja z običajno veliko slovesnostjo. Pridiguje vsak dan o. Jan. Polifka, redemptorist iz Eggenburga na Nižnjem Avstrijskem. — V Lendi se je utopila 80-letna J. Vošnjak iz Celovca.

Drobiž. Razpisano je učiteljsko mesto v Škocijanu do dné 5. aprila. — V Trbižu so prijeli natakario A. Gratzler, ker je na sumu, da je umorila svoje novorojeno dete. — Iz zaloge šolskih knjig na Dunaju se razdeli letos ubogim šolarjem na Koroškem za 3781 K knjig zastoj.

Križem sveta.

Državni zbor, ki se je zbral dné 8. t. m., stoji zopet v znamenju obstrukcije. Koerber opravlja še vedno posle nemških nacionalcev in sam s svojim postopanjem zoper Čehe zabranjuje, da ne zavlada mir in da državni zbor ne more delovati. V seji dné 12. t. m. je prišlo do burnih izgrediv, katere je povzročil znani Wolf, ki je pa od Čehov skupil par gorkih.

Slovanski dijaki na Dunaju. Izvrševalni odbor slovanskega, italijanskega in rumunskega dijaštva dunajskega vseučilišča je sklenil sledečo resolucijo: Izvrševalni odbor slovanskega, italijanskega in rumunskega dijaštva dunajske univerze izjavlja, da hoče dijaštvo tudi nadalje boriti se najodločnejše za akademično enakopravnost vseh v Cislitvaniji zastopanih narodov, dokler je najvišja akad. oblast izrecno ne pripozna. Vlada se namreč upira, rešiti češko, slovensko in italijansko vseučiliško vprašanje v tem smislu, kakor zaman zahteva tekem desetletij volja národa. Zato so slovanski, italijanski in rumunski dijaki prisiljeni, nastopiti kot enakopravni akad. državljani, a ne kot nadležni gostje. — Izvrševalni odbor je nadalje ukrenil vzpričo dejstva, da je sedaj vseučilišče zaprto in da je radi tega tovarišem nemogoče na akademičnih tleh dostojno manifestirati za svoja sveta prava, da opusti vsako protidemonstracijo toliko časa, da se vseučilišče znova ne otvori. — Na Dunaju, 12. marca l. 1904. Izvrševalni odbor slovanskega, italijanskega in rumunskega dijaštva.

Demonstracije so bile v Pragi, kjer je drzno postopanje nemških dijakov - „buršev“ izzvalo prebivalstvo. Nemško časopisje je radi tega na nečuden način grdilo ves češki národ. Na Dunaju so nemški „buršiči“ s takim nasilstvom nastopili zoper slovanske dijake, da je prišlo do velikih izgrediv in se je moralo vseučilišče zaključiti. Slovanski dijaki so svoje pravice odločno branili. Več pové izjava združenega slovanskega dijaštva.

Balkan in pomlad. Iz vseh krajev evropske Turčije prihajajo žalostna poročila, da s kristjani postopajo vedno grozoviteje, kar se ne sme dalje trpeti. Najbolj mučijo kristjane na Kosovem. Kraji okoli Kosova so bili vedno v največji bedi in lakoti. Vzrok je ta, ker je tu naseljenih največ Arnavtov. Ti zlikovci so se zbrali okoli Djakovice v številu do 10.000 mož, ki hočejo z vso silo ustaviti reforme. Sami so zadovoljni, a kristjani so po njih prepričanju ustvarjeni za to, da trpe in ne dobe nobenih pravic. Arnavti ne trpe niti svojih rojakov kot orožnike, o kristjanih nočejo niti slišati. To gibanje se ponavlja vsako leto in je letos oplašilo Turke, zato so hitro tje poslali Semsipašo z vojaško četo. Kaj je ta storil, ni znano. Le to je gotovo, da se je spopal z Arnavti. Govore, da je turška četa zmagala z velikimi zgubami, a da je ranjen Semsipaša. Popotniki iz Skoplja trdijo, da je to gibanje Arnavtov jako nevarno in da ne bode zadušeno brez velikih žrtev, ker Arnavti se nočejo udati. Škoda pa trpe le tamošnji kristjani. Merodajni krogi se trudijo, da s svojimi listi prepričajo vznemirjeni svet o neresničnosti glasov glede avstrijske mobilizacije. Toda ljudje se ne dajo prepričati, ker znamenja kažejo, da glasovi niso popolnoma neutemeljeni. Turčija se hitro oborožuje, tako tudi Grška.

Bolgari so skoraj že opešali vsled vojnih priprav in Črnagora je oborožena do zoba. Tudi Srbija ta čas ni držala kirožen rok. Južna srbska meja je jako utrjena. Hitro odpotovanje kraljevega adjutanta, podpolkovnika Dragashevića, na Cetinje, in bolgarskega poslanika na Cetinju, Rizova, v Zofijo, je vsekako velikega pomena. Splošno je prepričanje, da to poletje ne poteče brez krvavih dogodkov na Balkanu. Samo ta bojazen je, da bodo balkanske države imele več škode, nego korist. — V kratkem se pokaže, ali ima rusko-avstrijski dogovor odkrite namene, ali hoče izkoptati grob svobodi mladih balkanskih držav.

Poslano.

Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko kolikor določa zakon.

Ker sem „naprednim“ Lipljanom od zadnjih občinskih volitev še v predobrem spominu, porabijo vsako priložnost, da bi mi mogli materijelno škodovati, kar se jim je deloma tudi posrečilo. Ko je

bil č. g. Česky imenovan za Javorje, so nekateri moji posebni prijatelji raznesli vest, da sem jaz hotel č. g. provizorja naprej spraviti. Hitro nato sem bil imenovan od „lipškega kapitela“ slovenskim škofom, seveda brez plače in dieceze, kar bi najbolj pogrešal. Kar zapored sem imel obisk „cvet nemškutarske kulture najtežjega kalibra“, ki so se prav s pekleno rafiniranostjo v mene zagajali. To je dalo tudi povod, da sem prišel radi neke formalnosti po nedolžnem pred lipški „parlament“, kateri me je po kratki debati brez vsega usmiljenja obsodil na — gavge! Svobodno mu! Mislil sem, da je sedaj stvar končana; a zmotil sem se. V novejšem času doživim od strani, od katere bi nikoli ne pričakoval, nekaj, kar smatram za nesramno provokacijo. Resnici na ljubo moram tu javno priznati, da sem z vsakim domačim kakor tudi sosednimi duhovniki v miru živel, katere ohranim vedno v blagem in hvaležnem spominu, kar se nasprotno ne more trditi. Tako mi tudi č. g. provizor prav nič ni na poti in kolikor se spominjam, se proti njemu niti z jedno besedo nisem pregrešil. Dolžnost mi je torej nasproti vsem faranom in svoji vesti, da javno pozivljam vse obrekovalce, da mi podtikana dejanja dokažete, dokler pa tega ne storite, ste v mojih očeh nesramni lažnjivci in hudobni hujskači!

V Srejah, dné 25. svečana 1904.

Valentin Falle, gostilničar.

Gospodarske stvari.

Žitne cene.

Pretekli teden so žitne cene sprva zdatno padle; znižale so se počez za 40 vinarjev, proti koncu tedna so se zopet nekoliko dvignile. Ruska vkljub vojski mnogo izvažajo in zaloge pri trgovcih še ne pojemajo. Veliki mlinci so v zadregi, ker moke ne spravijo naprej.

Na Dunaju se je plačevalo:

pšenica (Ogerska)	K	8-50	do	9-—
pšenica (domača)	„	8-40	„	8-75
rž	„	6-80	„	7-10
oves	„	5-30	„	6-50

V Budimpešti:

pšenica	„	8-20	„	8-90
rž	„	6-60	„	—
ječmen	„	5-90	„	6-10
proso	„	5-40	„	—
oves	„	5-90	„	—
koruza	„	5-60	„	—

Gospodarska zadruga.

V sredo dné 30. marca (Velikem tednu) se v Velikovu ne bo sprejemalo žita, ker je g. Podgorc zadržan priti tja.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Vabila.

Hranilnica in posojilnica v Črni naznanja s tem, da bo imela svoj letni občni zbor po navadnem vspredu v nedeljo dné 27. marca t. l. v gostilni pri Matevžu ob 1. uri popoldne. Ako ob tem času ne bi bilo zadosti zadržnikov zbranih, se bo ob 2. uri vršil zbor brez ozira na število zadržnikov. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Hranilnica in posojilnica v Tinjah ima svoj občni zbor v nedeljo, dné 27. marca 1904, ob 4. uri popoldne, pri Bužljeju v Vabnavasi s sledečim dnevnim redom: 1. Potrjenje letnega računa za l. 1903. 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Volitev novega odbora in računskih pregledovalcev. 4. Razni nasveti. Ako bi ob določeni uri ne bilo zbranih zadostno število udov z glavnimi deleži, se vrši zborovanje uro pozneje ob vsakem številu zbranih udov. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu priredi veliki četrtek dné 31. marca v „Narodnem domu“ svoj letni občni zbor ob 1. uri popoldne s sledečim vspredom: 1. Poročilo o letnem delovanju. 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni posveti. Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostno število zastopanih zadržnikov, se vrši zborovanje uro pozneje brez ozira na število zadržnikov. — K obilni udeležbi vabi uljudno vse ude odbor.

Hranilnica in posojilnica v Sinčivasi ima svoj letni občni zbor na Veliki četrtek dné 31. sušca t. l. v uradni sobi v Sinčivasi z navadnim dnevnim vspredom. K obilni udeležbi vabi vse ude odbor.

Izvrsten okus dobi kava, ako ji pri-mešate

HYDROVE ŽITNE KAVE.

Poskusite! Poštna 5 kg pošiljka 4 K 50 vinarjev franko.

Hydrova tovarna žitne kave Praga VIII.

Loterijske številke od 12. marca 1904.

Gradec 58 80 8 43 82
Dunaj 56 35 16 32 21

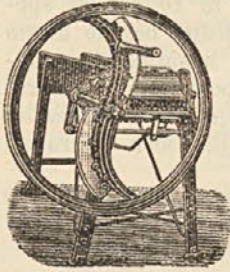
NAZNANILA.

Mizarski učenc

se takoj sprejme pri **Matiju Berginc-u** v Vrbi na jezeru.

Antonija Grilc,

posestnica v Mariboru ob Dravi, Mozartova ulica št. 22. prodaja vina iz lastnega vinograda belo domače in natorno-barvanega rdečega vina. Kdor želi kaj kupiti, naj se pismeno ali osebno oglasi v kratkem.

Kdor hoče **po ceni** kupiti dobre kmetijske stroje, kakor rezalnice za krmo, mlatilnice, gepeljne s postavljanjem in z jamstvom, kakor tudi kolesa in šivalne stroje, naj se obrne do

Tomaza Svetina zaloga strojev

Celovec, velikovska cesta št. 22.

Vsak tržni-četrtak razpostavim na Novem trgu nekaj strojev za razprodajo. (Nimam agentov in morem zato stroje oddati precej ceneje.)

Važno za bolehaljoče

na želodcu!

Pomanjkanje teka, bolečine in slabost želodca, slabost ter glavobol vsled slabega prebavljanja, slabo prebavljanje itd. odstranjujejo takoj znane Brady-eve (marijinoceljske) želodčne kapljice.

Na tisoče zahvalnih in priznalnih pisem.

Jedna steklenica z navodilom 80 v., dvojna steklenica 1 K 40 v.

Dobivajo se v lekarnah.

Kjer se ne dobivajo, razpošilja jih glavni razpošiljatelj **C. Brady**, lekarna „k ogerskemu kralju“, Dunaj I., Fleischmarkt 1, in sicer če se prej pošlje K 4.50: 5 majhnih steklenic, če se pošlje K 5.—: 3 velike steklenice poštne prosto.

Pred ponaredbami se svari. Prave marijinoceljske želodčne kapljice morajo imeti varstveno znamko in podpis: *C. Brady*

O V E S

(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil za eno oralo. — Podpisano oskrbnništvo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Uzorce po 5 kil pošilja s pošto franco proti 3 K 20 vin. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

Kdor ljubi dobro čašico čaja, zahtevaj povsod najfinjši in najboljši čaj sveta

INDRA TEA

Napravljen iz najfinjših čajev Kitajskega, Indije in Cejlona. Pristno le v izvornih zavojih. Zaloga razvidne iz lepakov.
INDRA TEA IMPORT COMPANY, TRST.

Prodá se lepa kmetija,

ki obsega 36 oralov, 332 sežujev sveta; med tem je čez 24 oralov gozda, z enonadstropno hišo, gospodarskim poslopjem, obokan hlev, vsa poslopja v dobrem stanu, polje dobro obdelano, na lepem kraju blizu deželne ceste, $\frac{3}{4}$ ure od Vetrinja v občini Hodiše. Več pové **Mat. Prosekar**, posestnik v Kotmarivasi, pošta Kotmaravas na Koroškem.

Malo posestvo

v Abrijah pri Galiciji je na prodaj za 2750 gl. — 700 gl. lahko vknjiženih ostane. Posetje je 12 birnov ali 4 oralov, travnikov $3\frac{1}{2}$ oralov, gozda $11\frac{1}{2}$ oralov v najlepši rasti, zavsem 19 uralov sveta. Hiša je zidana z enim nadstropjem in stoji na prijaznem kraju. Posestvo ima tudi hišni mlin s stanovitno vodo. Več pové **farni urad na Rudi**, pošta Ruda (Ruden) na Koroškem.

Stanje hranilnih vlog:
18 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 550.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

po 4%

ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vlož. nih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}\%$ na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po $4\frac{1}{2}\%$ do 5% .

Slavno, temnorudeče, izvrstno, sladko, močno, zajamčeno pristno natorno

dalmatinsko krvno vino

se dobiva samo od podpisane vinske veletrgovine za ceno 48 vinarjev za liter. Vzorce franco proti dopošiljati znamke 20 vinarjev.

R. Maiti — Koper (Capodistria).

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo

izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smele radi tega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 73, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — **Cena je naslednja** in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baratinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 73, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 1.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme za vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavoje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.